

T.C.
SOSYAL GÜVENLİK KURUMU BAŞKANLIĞI
Emeklilik Hizmetleri Genel Müdürlüğü

Sayı : 15591373-030.01-E.7046933
Konu : Türkiye-Moldova Sosyal Güvenlik
Anlaşması

16/06/2020

GENELGE
2020/18

Türkiye Cumhuriyeti ile Moldova Cumhuriyeti Arasındaki Sosyal Güvenlik Anlaşması (Genelgede bundan sonra Anlaşma olarak anılacaktır) ve Türkiye Cumhuriyeti ile Moldova Cumhuriyeti Arasındaki Sosyal Güvenlik Anlaşmasının Uygulanmasına İlişkin İdari Anlaşma (Genelgede bundan sonra İdari Anlaşma olarak anılacaktır) 5/5/2017 tarihinde Moldova'nın Kişinev şehrinde imzalanmıştır. Anlaşma ve İdari Anlaşma 1/6/2020 tarihinde yürürlüğe girmiştir.

BİRİNCİ KISIM
GENEL AÇIKLAMALAR

Anlaşma; Genel Hükümler, Uygulanacak Mevzuat ile İlgili Hükümler, Özel Hükümler, Çeşitli Hükümler ile Geçici ve Son Hükümler olmak üzere 5 bölümden oluşmaktadır:

Birinci bölümde; tanımlar, Anlaşmanın mevzuatsal ve kişisel kapsamı, akit taraf vatandaşlarının eşit muameleye tabi tutulması, sosyal güvenlik alanındaki hakların diğer akit tarafta da kullanılabileceğine ilişkin hükümler,

İkinci bölümde; çalışanlar, geçici görevliler, uluslararası taşımacılık işletmeleri personeli ile diplomatik temsilcilik görevlilerinin hangi akit tarafın sosyal güvenlik mevzuatına tabi tutulacağına ve geçici görev süresinin azami sınırlarına ilişkin hükümler,

Üçüncü bölümde; malullük, yaşlılık ve ölüm sigortaları, iş kazası ve meslek hastalığı sigortalarına ilişkin hükümler,

Dördüncü bölümde; Anlaşmanın uygulanmasına ilişkin çeşitli hükümler,

Beşinci bölümde ise Anlaşmanın yürürlüğe girmesi ve yürürlükte kalma süresi ile Anlaşma öncesi ve sonrası haklara ilişkin hükümler yer almaktadır.

Bu belge 5070 sayılı Elektronik İmza Kanununa göre Güvenli Elektronik İmza ile imzalanmıştır.

1. Kavramlar

Bu Genelgede geçen:

1. Kurum: Sosyal Güvenlik Kurumunu,
2. Kanun: 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununu,
3. Anlaşma: Türkiye Cumhuriyeti ile Moldova Cumhuriyeti Arasında Sosyal Güvenlik Anlaşmasını,
4. İdari Anlaşma: Türkiye Cumhuriyeti ile Moldova Cumhuriyeti Arasındaki Sosyal Güvenlik Anlaşmasının Uygulanmasına İlişkin İdari Anlaşmayı,
5. Mevzuat: Anlaşmanın 2 nci maddesinde belirtilen sosyal güvenlik alanı ile ilgili kanun, yönetmelik ve diğer yasal düzenlemeleri,
6. Yetkili Makam: Anlaşma kapsamında yer alan mevzuatın uygulanması ile görevli olan Bakanlıkları,
7. Yetkili Kurum: Anlaşmanın 2 nci maddesinde belirtilen mevzuatın tamamının veya bir kısmının uygulanmasından ve yardımların ödenmesinden sorumlu kurumları,
8. Sigortalı: Anlaşmanın 2 nci maddesinde belirtilen mevzuata tabi olan ya da evvelce tabi olmuş kişileri,
9. Sigortalılık Süresi: Anlaşmanın 2 nci maddesinde belirtilen mevzuata göre prim ödenmiş olan veya ödenmiş sayılan süreyi,
10. Geride Kalan: Akit devletlerin mevzuatına göre hak sahibi olarak tanımlanan kimseleri,
11. Yardım: Anlaşmanın 2 nci maddesinde belirtilen ilgili ulusal mevzuat tarafından sağlanan her türlü ayni ve nakdi yardımı,
12. İkamet: Sürekli olarak ikamet edilmekte olan yerini,
13. Bulunma: Geçici olarak bulunulan yerini ifade eder.

2. Anlaşmanın Uygulama Alanı

Anlaşma, malullük, yaşlılık, ölüm, iş kazası ve meslek hastalıkları, hastalık ve analık yardımları uygulamasında Kanunun 4/1-(a) bendi kapsamındaki sigortalılar ile bu kapsamda gelir/aylık alanları kapsamaktadır.

506 sayılı Sosyal Sigortalar Kanununun geçici 20 nci maddesinde belirtilen emekli sandıkları, Anlaşma kapsamında olup Anlaşma hükümleri bu kapsamda çalışanlar ve/veya sandıktan emekli aylığı alanlar hakkında da uygulanacaktır. Bu kapsamda çalışanlar ve aylık sahipleri hakkında Moldova yetkili kurumları ile yapılacak yazışmalara Kurum aracılık yapacaktır. Ancak talep formülerlerinin düzenlenerek Kuruma intikal ettirilmesi ile ilgili işlemler, ilgili sandık tarafından gerçekleştirilecektir.

Bununla birlikte Anlaşma, malullük, yaşlılık ve ölüm sigortaları ile iş kazası ve meslek hastalığı ve analık sigortası uygulamaları bakımından Kanunun 4/1-(b) bendine tabi bağımsız çalışanları, malullük, yaşlılık ve ölüm sigortaları bakımından ise Kanunun 4/1-(c) bendine tabi devlet memurlarını kapsamaktadır.

Anlaşma genel sağlık sigortası kapsamında yer alan yardımları kapsamamaktadır.

Bu belge 5070 sayılı Elektronik İmza Kanununa göre Güvenli Elektronik İmza ile imzalanmıştır.

İKİNCİ KISIM ANLAŞMANIN UYGULANMASI VE FORMÜLERLER

Anlaşmanın uygulanmasında kullanılmak üzere, İdari Anlaşmanın 2 nci maddesine istinaden Türkçe ve Romence olmak üzere iki dilde 11 adet formüler ihdas edilmiştir. Kurumca düzenlenecek formülerlerin rumuzunda "TR/MD", Moldova yetkili kurumlarınca düzenlenecek olan formülerlerin rumuzunda ise "MD/TR" ibaresi yer alacaktır.

Anılan formülerler, Kurum intranet sayfasında "Kurumsal/ Dokümanlar/ Yurtdışı/ Formülerler" bölümünde yayınlanmıştır. Formülerler, bu Genelgede yer alan açıklamalar doğrultusunda, bilgilerin doğruluğu kontrol edildikten sonra bilgisayar ortamında doldurularak onaylanacaktır.

BİRİNCİ BÖLÜM UYGULANACAK MEVZUATIN BELİRLENMESİ

İkili sosyal güvenlik anlaşmalarının temel ilkelerinden biri de çalışılan ülke mevzuatına tabi olunmasıdır. Anlaşmanın 8, 9 ve 10 uncu maddelerinde bu kurala istisna olarak geçici görevle diğer akit tarafa gönderilenlerin, uluslararası taşımacılık işletmeleri personelinin ve diplomatik misyon ve konsolosluk görevlileri ile bunların özel hizmetlerinde çalışmak üzere gönderilenlerin hangi akit tarafın mevzuatına tabi kalacaklarına ilişkin hususlar düzenlenmiştir. Anlaşmanın 11 inci maddesi ise bu maddelerdeki hükümlere istisna getirilebileceğini düzenlemektedir.

1. Bir İşin İcrası İçin Diğer Akit Tarafa Gönderilen Sigortalının Tabi Olacağı Mevzuat

Bir işin icrası için Türkiye'den Moldova'ya veya Moldova'dan Türkiye'ye gönderilen sigortalılar hakkında uygulanacak mevzuata ilişkin açıklamalar aşağıda yer almaktadır.

1.1. Bir işin İcrası İçin Türkiye'den Moldova'ya Gönderilenler 1.1.1. İlk 24 Aylık Süre İçin

İlgili hükümler	Anlaşmanın 8,9,10 ve 11 inci maddeleri İdari Anlaşmanın 5 ve 6 ncı maddeleri
TR/MD 101	Uygulanan Mevzuata İlişkin Belge

Anlaşmanın 8 inci maddesi birinci fıkrası gereği, Kanunun 4/1-(a) bendi kapsamında sigortalı olarak çalışanlardan, işvereni tarafından bir işin icrası için Moldova'ya gönderilenler ve aynı maddenin ikinci fıkrası gereği Kanunun 4/1-(b) bendi kapsamında bağımsız çalışanlardan faaliyetini geçici olarak Moldova'da gerçekleştirecekler, 24 ayı aşmamak üzere Türk mevzuatına tabi kalmaya devam edecektir.

Geçici görevlendirme talebi yapılırken çalışan veya işveren tarafından doldurulacak olan Ek-1'de yer alan "Yurt Dışı Geçici Görev Talep Dilekçesi" ve ekinde görev yazısı, Moldova'daki işveren ile yapılmış olan iş sözleşmesi, Moldova'da çalışacağı iş yeri ve adres

Bu belge 5070 sayılı Elektronik İmza Kanununa göre Güvenli Elektronik İmza ile imzalanmıştır.

bilgilerinin Kuruma ibraz edilmesi gerekmektedir.

Kanunun 4/1-(b) bendi kapsamında bağımsız çalışanlardan faaliyetini geçici olarak Moldova'da gerçekleştirmek isteyenlerden ise Ek-1'de yer alan "Yurt Dışı Geçici Görev Talep Dilekçesi", görev yazısı (şirket yetkilisi veya ortağı olarak görev yapanlar için), Moldova'dan alınmış çalışma izni, Moldova'da bir şirkete bağlı görev yapacaklar için yurt dışındaki iş yeri ile Türkiye'deki işveren arasındaki ilişkiyi kanıtlayan belge, iş yeri ve adres bilgilerinin Kuruma ibraz edilmesi gerekmektedir.

Başvuruya istinaden TR/MD 101 formüleri, Kanunun 4/1-(a) bendi kapsamındaki sigortalının işyerinin kayıtlı olduğu, Kanunun 4/1-(b) bendi kapsamındaki sigortalının faaliyette bulunduğu sosyal güvenlik il müdürlüğü (SGİM) veya sosyal güvenlik merkezi (SGM) tarafından üç nüsha halinde düzenlenerek iki nüshası Moldova yetkili kurumuna verilmek üzere sigortalı veya işverene verilecek ve bir nüshası da dosyasında saklanacaktır.

Geçici görevlendirme süresi azami 24 ayı aşmamak kaydıyla formülerin 3.1 numaralı bölümüne başlangıç ve bitiş tarihleri belirtilerek kaydedilecektir.

Anlaşmanın 7 nci maddesinin ikinci fıkrasında yer alan kamu görevlileri için TR/MD 101 formüleri kullanılmamakta olup, kamu görevlilerinin Moldova'ya geçici görevli olarak gönderilmeleri durumunda bir örneği Ek-1-A'da yer alan belge üç nüsha olarak düzenlenerek Moldova yetkili kurumuna verilmek üzere sigortalı veya işverene verilecek ve bir nüshası da dosyasında saklanacaktır.

1.1.2. 24 Aylık Sürenin Dolmasından Sonra

İlgili hükümler	Anlaşmanın 8 inci maddesi üçüncü fıkrası, İdari Anlaşmanın 5 inci maddesi
TR/MD 102	Görev Süresinin Uzatılması

Kanunun 4/1-(a) veya 4/1-(b) bendi kapsamındaki sigortalının Moldova'daki çalışma süresinin 24 ayı aşması ve işverenin talep etmesi halinde, geçici görev süresi yetkili kurumların karşılıklı mutabakatı ile 36 ay daha (toplamda 60 ayı geçmeyecek şekilde) istisnai olarak uzatılabilmektedir.

4/1-(a) sigortalıları için işverenler, 4/1-(b) bendi kapsamındaki sigortalı için kendilerince SGİM/SGM'lerin Yurtdışı İşlemler Servislerine gönderilen geçici görev süresinin uzatılmasına dair talepler Emeklilik Hizmetleri Genel Müdürlüğü'ne (EHGM) gönderilecektir. Moldova yetkili kurumu ile geçici görev süresinin uzatılmasına ilişkin yazışmalar EHGM tarafından gerçekleştirilecektir.

Talebe istinaden ilgili SGİM/SGM tarafından sigortalı hakkında uzatılmak istenen sürenin belirtildiği TR/MD 102 formüleri üç nüsha halinde düzenlenerek Moldova yetkili kurumunun onayının alınması için Yurtdışı Sözleşmeler ve Emeklilik Daire Başkanlığı'na (YSEDB) gönderilecektir.

YSEDB tarafından Moldova yetkili kurumunun onayı alınacaktır. Alınan onay geciktirilmeden ilgili SGİM/SGM'ye gönderilecektir. Onay yazısını alan SGİM/SGM onay yazısının bir nüshasını işverene verecek/gönderecek, bir nüshası ise dosyasında muhafaza edilecektir.

Bu belge 5070 sayılı Elektronik İmza Kanununa göre Güvenli Elektronik İmza ile imzalanmıştır.

1.2. Bir İşin İcrası İçin Moldova'dan Türkiye'ye Gönderilenler

1.2.1. İlk 24 Aylık Süre İçin

İlgili hükümler	Anlaşmanın 8,9,10 ve 11 inci maddeleri İdari Anlaşmanın 5 inci maddesi
MD/TR 101	Uygulanan Mevzuata İlişkin Belge

Anlaşmanın 8 inci maddesi birinci fıkrası gereği, Moldova'dan işvereni tarafından bir işin icrası için Türkiye'ye gönderilenler ve aynı maddenin ikinci fıkrası gereği Moldova'daki faaliyetini geçici olarak Türkiye'de gerçekleştirmek amacıyla ülkemize gelenler 24 ayı aşmamak üzere Moldova mevzuatına tabi kalmaya devam edecektir.

Bu şekilde ülkemize gönderilenlerin Moldova mevzuatına tabi kalmaya devam edebilmesi için, Moldova yetkili kurumu tarafından toplamda 24 ayı aşmayacak şekilde geçici görev süresi için düzenlenmiş olan MD/TR 101 formülerinin Kuruma ibraz edilmesi gerekmektedir.

Çalışan ya da işverenler tarafından Kuruma ibraz edilen formüler üzerinde herhangi bir onay işlemi yapılmayacaktır. Formülerin ilgili SGİM/SGM'ye intikal etmesi durumunda, formülerin bir örneği Yurtdışı İşlemleri Servisi tarafından görevli olarak geldiği işyeri dosyasının bulunduğu servise iletilerek, çalışanın ayrıca Kurum tarafından yersiz tescilinin yapılması önlenmektedir.

1.2.2. 24 Aylık Sürenin Dolmasından Sonra

İlgili hükümler	Anlaşmanın 8 inci maddesi üçüncü fıkrası, İdari Anlaşmanın 5 inci maddesi
MD/TR102	Görev Süresinin Uzatılması

Moldova mevzuatına tabi çalışmakta iken geçici görevle Türkiye'ye gönderilenlerin görev süresinin formülerde kayıtlı süreyi ya da toplamda 24 ayı aşması halinde, Anlaşmanın 8 inci maddesinin üçüncü fıkrasına göre Kurumun muvafakatı alınması kaydıyla, 36 ay daha (toplamda 60 ayı geçmeyecek şekilde) Moldova mevzuatına tabi kalmaya devam edecektir.

Bu durumda olanlar hakkında görev süresi bitmeden önce, Moldova yetkili kurumunca Kurumun onayının alınması için gönderilecek muvafakat talebine ilişkin yazı YSEDB'ye gönderilecektir.

YSEDB tarafından görev süresinin uzatılmasına ilişkin onayın bir örneği görevlinin işyeri dosyasının bulunduğu SGİM/SGM'ye gönderilecektir. Onayın bir nüshası Yurtdışı İşlemleri Servisi tarafından gereği yapılmak üzere görevli olarak geldiği işyeri dosyasının bulunduğu servise iletilecektir.

Moldova yetkili kurumundan alınan geçici görev süresinin uzatılmasına dair MD/TR 102 formülerinin SGİM/SGM'ye gelmesi durumunda geciktirilmeden YSEDB'ye intikal ettirilecektir.

Bu durumda anılan sigortalı hakkında görev süresi bitmeden önce, Moldova yetkili kurumunca üç nüsha halinde gönderilen MD/TR 102 formülerinin 6 numaralı bölümü

Bu belge 5070 sayılı Elektronik İmza Kanununa göre Güvenli Elektronik İmza ile imzalanmıştır.

EHGM tarafından doldurulup onaylandıktan sonra iki nüshası Moldova yetkili kurumuna iade edilecektir.

2. Diplomatik Misyonlar ve Konsolosluk Görevlileri

Anlaşmanın 10 uncu maddesine göre diplomatik misyonları veya konsolosluk memurları ve bunların özel hizmetlerinde çalıştırılmak üzere gönderilenler, gönderen devletin mevzuatına tabi olacaktır.

Türkiye'de bulunan Moldova diplomatik temsilciliklerinde çalıştırmak üzere görevlendirilenler Moldova mevzuatına, Moldova'da bulunan Türk diplomatik temsilciliklerinde çalıştırmak üzere görevlendirilenler ise ülkemiz mevzuatına tabi olacaktır.

2.1. Diplomatik Misyonlarla Konsolosluklarda İstihdam Edilen Kimselerden Tercih Hakkını Kullanan Personelin Tabi Olacağı Mevzuat

Akit taraflardan birinin, diğer akit taraftaki diplomatik misyonlarla konsolosluklarda istihdam edilen kimselerden temsil edilen ülkenin vatandaşı olanlardan bu ülke mevzuatını tercih edeceklere uygulanacak mevzuata ilişkin açıklamalar aşağıda yer almaktadır.

2.1.1. Moldova'daki Türk Elçilik ve Konsolosluklarda İstihdam Edilenler

İlgili hükümler	Anlaşmanın 7 ve 10 uncu maddeleri İdari Anlaşmanın 5 ve 6 ınc maddeleri
TR/MD 101	Uygulanan Mevzuata İlişkin Belge

Anlaşmanın 10 uncu maddesinin ikinci fıkrasına göre Moldova'da bulunan Türk diplomatik misyonlarla konsolosluklarda istihdam edilen kimseler ve bu misyon ve konsolosluk memurlarının özel hizmetlerinde çalışmak üzere işe alınanlar ve diğer hizmet personellerinden, Moldova'dan işe alınan kişiler Moldova sigorta mevzuatına tabi olacaktır. Ancak, bunlardan Türk uyruklu kişiler bir defaya mahsus olmak üzere temsilcilikte istihdam edildikleri tarihten itibaren 3 ay içerisinde Türk mevzuatına tabi kalmayı tercih etme hakkına sahiptir. Anlaşmanın 10 uncu maddesinin ikinci fıkrası gereği yeni işe başlayanlar 3 ay içerisinde Türk mevzuatına tabi kalmayı tercih edebilecektir. İdari Anlaşmanın 6 ncı maddesine göre bu kişilerden Anlaşmanın yürürlüğe girmesinden önce istihdam edilenler, tercihlerini Anlaşmanın yürürlüğe girdiği tarihten itibaren üç ay içinde yapabilirler.

Tercih hakkını kullanmak isteyen personelce doldurulmuş olan, TR/MD 101 formüleri iki nüsha olarak doğrudan ya da Dışişleri Bakanlığı aracılığı ile YSEDB'ye iletilecektir.

Diğer taraftan, tercih hakkını kullanan ilgilinin Türk mevzuatına göre sigortalı tescil işlemleri yapılmak üzere formülerin bir örneği YSEDB tarafından iş yeri dosyasının bulunduğu SGİM/SGM'ye gönderilecektir.

SGİM/SGM tarafından onaylanan formülerin bir nüshası YSEDB tarafından ilgili Moldova yetkili kurumuna gönderilmek üzere Dışişleri Bakanlığına iletilecektir.

Bu belge 5070 sayılı Elektronik İmza Kanununa göre Güvenli Elektronik İmza ile imzalanmıştır.

2.1.2. Türkiye'deki Moldova Elçiliğinde ve Konsolosluklarda İstihdam Edilenler

İlgili hükümler	Anlaşmanın 7 ve 10 uncu maddeleri İdari Anlaşmanın 5 ve 6 ncı maddeleri
MD/TR 101	Uygulanan Mevzuata İlişkin Belge

Anlaşmanın 10 uncu maddesinin ikinci fıkrasına göre Türkiye'de bulunan Moldova diplomatik misyonlarla konsolosluklarda istihdam edilen kimseler ve konsolosluk memurlarının özel hizmetlerinde çalışmak üzere, Türkiye'den işe alınanlar ülkemiz mevzuatına tabi kalacaktır. Ancak, bunlardan Moldova vatandaşı olanlar temsilcilikte istihdam edildikleri tarihten itibaren 3 ay içerisinde bir defaya mahsus olmak üzere Moldova mevzuatına tabi kalmayı tercih etme hakkına sahiptirler. İdari Anlaşmanın 6 ncı maddesine göre bu kişilerden Anlaşmanın yürürlüğe girmesinden önce istihdam edilenler, tercihlerini Anlaşmanın yürürlüğe girdiği tarihten itibaren üç ay içinde yapabilirler.

İlgilinin tercih hakkını belirtir MD/TR 101 formülerinin Moldova yetkili kurumundan Kuruma intikali durumunda, bir nüshası görevlinin işyeri dosyasının bulunduğu SGİM/SGM'ye gönderilerek talep tarihinden itibaren ilgilinin Türk mevzuatına tabi olmaması yönünde gerekli işlemler yapılacaktır.

3. Uluslararası Taşımacılık İşletmeleri Personeli

İşyeri merkezi akit taraflardan birinde bulunan uluslararası taşımacılık personelinin tabi olacağı mevzuata ilişkin açıklamalar aşağıda yer almaktadır.

3.1. Merkezi Türkiye'de Bulunan Uluslararası Taşımacılık İşletmelerinde Çalışanlar

İlgili hükümler	Anlaşmanın 9 uncu maddesinin üçüncü fıkrası, İdari Anlaşmanın 5 inci maddesi
TR/MD 101	Uygulanan Mevzuata İlişkin Belge

Bir işyerinin, başkası hesabına veya kendi adına karayolu, demiryolu, havayolu ya da denizyolu ile uluslararası yolcu veya mal taşımacılığı yapan ve işyeri merkezi diğer akit tarafta bulunan, dolaşan veya sefer yapan personelinden olan bir kimse, işyeri merkezinin olduğu ülkenin mevzuatına tabi olacaktır.

Anlaşmanın 9 uncu maddesinin üçüncü fıkrasına göre, işyeri merkezi ülkemizde bulunan bir işyerinin sigortalısı olarak karayolu, havayolu veya demiryolu ile yolcu veya mal taşımacılığı yapan personelin Moldova'ya gitmesi durumunda, ülkemiz sosyal güvenlik mevzuatına tabi kalabilmesi için işverenin Ek-1'deki "Yurtdışı Geçici Görev Talep Dilekçesi" ile başvurusu üzerine, sigortalı için TR/MD 101 formüleri düzenlenerek iki nüshası sigortalıya veya işverene verilecektir. Söz konusu belge, sigortalının çalıştığı işyerinin bağlı bulunduğu SGİM/SGM tarafından düzenlenecektir.

Bu belge 5070 sayılı Elektronik İmza Kanununa göre Güvenli Elektronik İmza ile imzalanmıştır.

3.2. Merkezi Moldova'da Bulunan Uluslararası Taşımacılık İşletmelerinde Çalışanlar

İlgili hükümler	Anlaşmanın 9 uncu maddesinin üçüncü fıkrası, İdari Anlaşmanın 5 inci maddesi
MD/TR 101	Uygulanan Mevzuata İlişkin Belge

İşyeri merkezi Moldova'da bulunan bir işyerinin sigortalısı olarak karayolu, havayolu veya demiryolu ile yolcu veya mal taşımacılığı yapan personelin ülkemize gelmesi durumunda, kişi hakkında Moldova sosyal güvenlik mevzuatının uygulanmasına devam edilmektedir.

Ancak, bu durumda Moldova'da sosyal güvenliğin sağlandığını gösterir ve Moldova yetkili kurumunca düzenlenmiş MD/TR 101 formülerinin ibraz edilmesi gerekmektedir.

4. Gemi Mürettebatı ve Gemide Çalışanlar

4.1. Ülkemiz Bayrağını Taşıyan Gemide Çalışanlar (Gemi Adamları)

İlgili hükümler	Anlaşmanın 9 uncu maddesinin birinci fıkrası, İdari Anlaşmanın 5 inci maddesi
TR/MD 101	Uygulanan Mevzuata İlişkin Belge

Bayrağımızı taşıyan bir gemide çalışanlar ülkemiz mevzuatına tabi olurlar. Bu çalışanın gemiyle Moldova limanına ya da karasularına girmesi durumunda, işverenin Ek-1'deki "Yurt Dışı Geçici Görev Talep Dilekçesi" ile başvurusu üzerine, sigortalı için TR/MD 101 formüleri düzenlenerek birer nüshası sigortalıya veya işverene verilecektir.

4.2. Moldova Bayrağını Taşıyan Gemide Çalışanlar (Gemi Adamları)

İlgili hükümler	Anlaşmanın 9 uncu maddesinin birinci fıkrası, İdari Anlaşmanın 5 inci maddesi
MD/TR 101	Uygulanan Mevzuata İlişkin Belge

Moldova bayrağını taşıyan bir gemide çalışanlar Moldova mevzuatına tabi olduğundan bunların gemiyle ülkemiz limanında ya da karasularında bulunması durumunda, Moldova'da sosyal güvenliğinin sağlandığını gösteren MD/TR 101 formülerini Kuruma ibraz etmesi gerekmektedir.

4.3. Diğer Akit Devletin Bayrağını Taşıyan Geminin Yükleme, Boşaltma, Tamir İşlerinde Çalışanlar

Akit taraflardan birinin limanında veya karasularında istihdam edilen ve gemi mürettebatından olmayan kişilerden, diğer Akit tarafın bayrağını taşıyan bir geminin yükleme, boşaltma veya tamir işlerinde çalışanlar hakkında limanın veya karasularının

Bu belge 5070 sayılı Elektronik İmza Kanununa göre Güvenli Elektronik İmza ile imzalanmıştır.

bulunduğu Akit Devletin mevzuatı uygulanacaktır.

İKİNCİ BÖLÜM GELİR VE AYLİK İŞLEMLERİ

Gelir veya aylıklara ilişkin olarak Kurum ile Moldova irtibat kurumları arasındaki belge alışverişı işlemleri ilgili SGİM/SGM tarafından yürütülecektir. Ancak, yetki devrine ilişkin mevzuat düzenlemesi yapıncaya kadar söz konusu işlemler EHGM tarafından yapılacaktır.

1. Malullük, Yaşlılık ve Ölüm Aylığı Taleplerine İlişkin İşlemler

Anlaşmaya göre her iki akit tarafta birden çalışması bulunan bir sigortalının akit taraflardan birindeki prim ödeme gün sayısı, aylığa hak kazanmaya yetiyorsa bu akit taraf sadece kendi mevzuatına göre geçen sigortalılık sürelerini dikkate alınmaktadır. Söz konusu sürelerin bu akit taraf mevzuatına göre aylığa hak kazanmaya yetmemesi durumunda ise Anlaşmanın 12 nci maddesine göre diğer akit taraftaki sigortalılık süreleri, aynı zamana rastlamamak kaydıyla birleştirilecektir.

Ayrıca diğer akit taraftaki sigortalılık sürelerinin birleştirilmesi sonucu aylığa hak kazanılamaması halinde, akit tarafların sosyal güvenlik anlaşması imzaladığı üçüncü ülkelerdeki sigortalılık süreleri de aynı zamana rastlamamak kaydıyla birleştirilecektir.

Anlaşmanın 22 nci maddesi gereği, akit taraflardan birine yapılması gereken bir başvurunun diğer akit taraftaki yetkili kuruma yapılmış olması durumunda da başvuru ilgili akit tarafın yetkili kurumuna yapılmış sayılmaktadır.

Aylıklara ilişkin Kurum ile Moldova irtibat kurumları arasında yürütülmesi gereken işlemlerin tamamı sigortalının son çalışmasının geçtiği SGİM/SGM tarafından yürütülecektir.

Ancak Kurumdan aylık alan sigortalıların Anlaşma kapsamında Moldova'dan aylık talebinde bulunmaları durumunda, sigortalının aylık talebine ilişkin işlemler kişinin aylık dosyasının bulunduğu SGİM/SGM tarafından yürütülecektir.

Anlaşma kapsamında Kurumca bağlanacak malullük, yaşlılık veya ölüm aylıklarına hak kazanılması için Kanunun 4/1-(a), 4/1-(b) ve 4/1-(c) bendi ve 506 sayılı Kanunun geçici 20 nci maddesi kapsamındaki çalışmalar, Moldova'daki sigortalılık süreleriyle aynı zamana rastlamamak koşulu ile birleştirilebilmektedir.

Anlaşma, sigortalıların, Anlaşmanın yürürlük tarihinden önceki hizmetlerini de kapsamakta olup, herhangi bir yardıma hak kazanılmasında bu süreler de dikkate alınacaktır.

1.1. Türkiye'den Yapılan Malullük, Yaşlılık ve Ölüm Aylığı Başvurularına İlişkin İşlemler

Bu belge 5070 sayılı Elektronik İmza Kanununa göre Güvenli Elektronik İmza ile imzalanmıştır.

İlgili hükümler	Anlaşmanın 12, 13 ve 14 maddeleri, İdari Anlaşmanın 7, 8 ve 9 uncu maddeleri
TR/MD 001	Bildirim Formüleri
TR/MD 202	Yaşlılık Aylığı Talebi Formüleri
TR/MD 203	Ölüm Aylığı Talebi Formüleri
TR/MD 204	Malullük Aylığı Talebi Formüleri
TR/MD 205	Sigortalılık Sürelerine İlişkin Belge
TR/MD 207	Kişinin Sigortalılık Geçmişine İlişkin Belge
TR/MD 210	Karar Bildirim Formüleri
TR/MD 213	Tıbbi Rapor

TR/MD 001 irtibat kurumları arasındaki iletişimi sağlayan formüler olup üst yazı niteliğinde kullanılacaktır. TR/MD 001 formülerinin ihdas edilmesinin amacı, tercüme işlemi yapılmasına gerek kalmadan iki kurum arasındaki yazışmaların yapılmasıdır.

Sigortalı, gelir/aylık sahibi hakkındaki bilgi ve belgeler gönderilirken TR/MD 001 formülerindeki ilgili kutucuklar işaretlenecek, TR/MD 202, TR/MD 203, TR/MD 204, TR/MD 205, TR/MD 207 ve TR/MD 213 formülerlerinin Moldova sigorta kurumlarına gönderilmesinde üst yazı yerine kullanılacaktır.

Türkiye'deki çalışmalarından dolayı müstakil aylık hakkı bulunmamakla beraber Anlaşma hükümlerine göre aylık talebinde bulunanlar için Moldova'da geçen sigortalılık sürelerini gösterir MD/TR 205 formülerinin mevcut olması gerekmektedir.

Bu formülerin mevcut olmaması halinde TR/MD 001 formüleri ile birlikte TR/MD 202, TR/MD 203 veya TR/MD 204 ve Moldova'da geçen sigortalılık sürelerinin sigortalı tarafından beyan edildiği TR/MD 207 formülerleri düzenlenerek Moldova'da geçen sigortalılık sürelerini gösterir MD/TR 205 formüleri talep edilecektir.

Moldova tarafından MD/TR 205 formüleri doldurularak gönderilmesine müteakip aylık durumu incelenecek ve TR/MD 205 formüleri ile ilgilinin ülkemizdeki sigortalılık süreleri ve TR/MD 210 formüleri ile de aylık kararı Moldova tarafına TR/MD 001 Bildirim Formüleri ile birlikte bildirilecektir.

Sigortalının talebinin Kanununun 4/1-(a) ve 4/1-(b) bentleri kapsamında değerlendirilmesi gerekiyorsa aylık taleplerine ilişkin formülerlerin düzenlenmesi ve Moldova yetkili kurumuna gönderilmesi işlemleri, sigortalının son çalışmasının geçtiği ya da Kurumdan aylık alıyor olması halinde aylık dosyasının bulunduğu SGİM/SGM tarafından yürütülecektir. Bu kapsamdaki sigortalıların Moldova kurumlarından hizmet isteme ve hizmet gönderme işlemleri de sigortalının son çalışmasının geçtiği ya da Kurumdan aylık alıyor olması halinde aylık dosyasının bulunduğu SGİM/SGM tarafından yapılacaktır.

Sigortalıların aylık taleplerine ilişkin işlemler aşağıdaki şekilde yürütülecektir:

1.1.1. Sigortalının Son Çalışmasının Geçtiği ya da Kurumdan Aylık Alıyor Olması Halinde Aylık Dosyasının Bulunduğu SGİM/SGM'ye Başvuru Yapması

Anlaşmaya göre aylık bağlanması için SGİM/SGM'lere başvuran aylık talep sahipleri, öncelikle Yurtdışı İşlemleri Servislerine yönlendirilecektir.

Bu servislerce yaşlılık aylığı talebi için TR/MD 202, ölüm aylığı talebi için TR/MD 203 ve malullük aylığı talebi için TR/MD 204 formüleri bilgisayar ortamında

Bu belge 5070 sayılı Elektronik İmza Kanununa göre Güvenli Elektronik İmza ile imzalanmıştır.

düzenlenecektir. Ayrıca sigortalıdan bir örneği Ek-2'de yer alan "Sosyal Güvenlik Sözleşmelerine Göre Akit Ülkelerden Gelir/Aylık Talep Dilekçesi" ile birlikte varsa Moldova'da geçen sigortalılık sürelerine ait belge örnekleri alınacaktır. Bu belge örnekleri bulunmasa bile aylık talebinde bulunanın beyanı doğrultusunda TR/MD 207 formleri bilgisayar ortamında düzenlenecektir.

Sigortalının ülkemizdeki hizmetlerinin toplanması, birleştirilmesi ve tespitine yönelik işlemler, yürürlükteki usul ve esaslar dahilinde yürütülecek olup, talep sahibinin ülkemizde geçen çalışmalarına ait TR/MD 205 formleri sigortalının son çalışmasının geçtiği ya da Kurumdan aylık alıyor olması halinde aylık dosyasının bulunduğu SGİM/SGM tarafından düzenlenerek onaylanacaktır.

Malullük aylığı talebi söz konusu ise, sigortalının başvurduğu SGİM/SGM tarafından sağlık hizmeti sunucusuna sevk edilerek TR/MD 213 formlerinin düzenlenmesi sağlanacaktır. Sevk işleminde TR/MD 213 formlerinin ilgili kısımları SGİM/SGM tarafından doldurulacaktır.

Yaşlılık aylığı talebi halinde TR/MD 202, TR/MD 001 ve gerekmesi durumunda TR/MD 207 formleri, malullük aylığı talebi durumunda ise TR/MD 204 formleri ikişer nüsha olarak düzenlenecek olup formlerlerin bir nüshası dosyasında muhafaza edilecek diğer nüshası TR/MD 001 ekinde Moldova yetkili kurumuna gönderilecektir. Bu gönderme işlemi yapılırken ilgilinin Moldova'daki çalışmalarını gösterir MD/TR 205 ve aylık bağlama kararına ilişkin MD/TR 210 formleri talep edilecektir.

Kurum tarafından ekleri ile birlikte gönderilen formlerleri alan Moldova yetkili kurumu, sigortalının talebini kendi mevzuatı kapsamında değerlendirecektir. Moldova yetkili kurumundan gönderilen MD/TR 205 ve MD/TR 210 formlerleri ilgili SGİM/SGM'ye veya Kamu Görevlileri Emeklilik Daire Başkanlığına (KGEDB) ulaştığında gerekli işlem ve kontroller yapılarak ilgili formlerler dosyasında muhafaza edilecektir.

Sigortalının ülkemizdeki aylık talebine ilişkin işlemlerde yürürlükteki usul ve esaslar dahilinde, sigortalının son çalışmasının geçtiği ya da Kurumdan aylık alıyor olması halinde aylık dosyasının bulunduğu SGİM/SGM tarafından yürütülecek ve aylık kararı sigortalıya ve Moldova yetkili kurumuna bildirilecektir.

Moldova yetkili kurumundan hizmet isteme işlemleri sigortalının son çalışmasının geçtiği SGİM/SGM tarafından TR/MD 001 ve TR/MD 205 formleri ile yapılacaktır.

1.1.2. Sigortalının Son Çalışmasının Geçtiği ya da Kurumdan Aylık Alıyor Olması Halinde Aylık Dosyasının Bulunduğu SGİM/SGM'den Farklı Bir SGİM/SGM'ye Başvuru Yapması

Anlaşmaya göre aylık bağlanması için SGİM/SGM'lere başvuran aylık talep sahipleri, öncelikle Yurtdışı İşlemleri Servisine yönlendirilecektir.

Bu servislerce yapılacak kontrol neticesinde sigortalının başvurusunun son çalışmasının geçtiği ya da Kurumdan aylık alıyor olması halinde aylık dosyasının bulunduğu SGİM/SGM'den farklı bir SGİM/SGM'de olduğunun tespit edilmesi halinde, aylık talebini alan SGİM/SGM'lerce TR/MD 202, TR/MD 203, TR/MD 204 ve gerekmesi durumunda TR/MD 207 formlerleri ikişer nüsha olarak düzenlenecek olup bütün bölümleri sigortalı ile birlikte bilgisayar ortamında doldurulacaktır.

Bu belge 5070 sayılı Elektronik İmza Kanununa göre Güvenli Elektronik İmza ile imzalanmıştır.

Malullük aylığı talebi söz konusu ise talep sigortalının başvurduğu SGİM/SGM tarafından sigortalının son çalışmasının geçtiği ya da kurumdan aylık alıyor olması halinde aylık dosyasının bulunduğu SGİM/SGM'ye yönlendirilecektir. Bu SGİM/SGM tarafından sigortalının başvurduğu ildeki sağlık hizmet sunucusuna sevk işlemi yapılacak ve sonrasında TR/MD 213 formülerinin düzenlenmesi işlemleri de bu SGİM/SGM tarafından sağlanacaktır. Sevk işleminde TR/MD 213 formülerinin ilgili kısımları SGİM/SGM tarafından diğer kısımları ise ilgili doktor tarafından doldurulacaktır.

Yaşlılık aylığı talebi durumunda TR/MD 202, ölüm aylığı talebi durumunda ise TR/MD 203 formüleri, malullük aylığı talebinde ise TR/MD 204 formüleri ile birlikte TR/MD 213 formüleri de düzenlenecektir. Bir örneği Ek-2'de yer alan "Sosyal Güvenlik Sözleşmelerine Göre Akit Ülkelerden Gelir/Aylık Talep Dilekçesi" ile birlikte varsa Moldova'da geçen sigortalılık sürelerine ait diğer belge örnekleri alınarak sigortalının son çalışmasının geçtiği ya da Kurumdan aylık alıyor olması halinde aylık dosyasının bulunduğu SGİM/SGM'ye gönderilecektir.

Sigortalının son çalışmasının geçtiği ya da Kurumdan aylık alıyor olması halinde aylık dosyasının bulunduğu SGİM/SGM tarafından yapılacak diğer işlemler Genelgenin bu bölümünde yer alan "1.1.1. Sigortalının son çalışmasının geçtiği ya da Kurumdan aylık alıyor olması halinde aylık dosyasının bulunduğu SGİM/SGM'ye başvuru yapması halinde" başlığı altındaki açıklamalara göre sonuçlandırılacaktır.

1.1.3. Türkiye'de Çalışması Bulunmayanların Moldova'dan Aylık Talebine İlişkin İşlemler

Ülkemizde çalışması bulunmayanların Moldova'dan aylık talebinde bulunmak için Kuruma yaptığı başvurulara ilişkin tüm işlemler ilgilinin başvurduğu SGİM/SGM tarafından gerçekleştirilecektir.

1.1.4. Kanunun 4/1-(c) bendi Kapsamındaki Sigortalıların Aylık Talebine İlişkin İşlemler

Son çalışması Kanunun 4/1-(c) bendi kapsamında olan veya 2829 sayılı Kanuna ya da Kanunun 53 üncü maddesine göre Kanunun 4/1-(c) bendi kapsamında aylık bağlanması gereken sigortalıların aylık taleplerine ilişkin formüler, ikamet edilen veya başvuru yapılan yerdeki SGİM/SGM tarafından düzenlenerek iki nüsha halinde Moldova yetkili kurumuna gönderilmek üzere EHGM KGEDB'ye iletilecektir. Bu kapsamdaki sigortalıların Moldova kurumlarından hizmet isteme ve hizmet gönderme işlemleri aylık alanlar için EHGM KGEDB tarafından, aylık almayanlar için ise EHGM Kamu Görevlileri Tescil ve Hizmet Daire Başkanlığı tarafından yürütülecektir.

2. Moldova'dan Yapılan Malullük, Yaşlılık ve Ölüm Aylığı Taleplerine İlişkin İşlemler

Bu belge 5070 sayılı Elektronik İmza Kanununa göre Güvenli Elektronik İmza ile imzalanmıştır.

İlgili hükümler	Anlaşmanın 12, 13 ve 14 maddeleri, İdari Anlaşmanın 7, 8 ve 9 uncu maddeleri
MD/TR 001	Bildirim Formüleri
MD/TR 202	Yaşlılık Aylığı Talebi Formüleri
MD/TR 203	Ölüm Aylığı Talebi Formüleri
MD/TR 204	Malullük Aylığı Talebi Formüleri
MD/TR 205	Sigortalılık Sürelerine İlişkin Belge
MD/TR 207	Kişinin Sigortalılık Geçmişine İlişkin Belge
MD/TR 210	Karar Bildirim Formüleri
MD/TR 213	Tıbbi Rapor

Moldova'da ikamet eden sigortalılar, her türlü aylık ve hizmet birleştirme taleplerini Moldova yetkili kurumuna yapacaklardır. Moldova yetkili kurumu malullük, yaşlılık ve ölüm aylığı ile hizmet birleştirilmesine ilişkin her türlü taleplerini MD/TR 001 ile birlikte MD/TR 202, MD/TR 203, MD/TR 204, MD/TR 205 ve MD/TR 207 formülerleri ile sigortalının son çalışmasının geçtiği ya da Kurumdan aylık alıyor olması halinde aylık dosyasının bulunduğu SGİM/SGM'ye gönderecektir.

Moldova yetkili kurumlarınca sigortalının Türkiye'deki son sigortalılık süresinin hangi il dahilinde geçtiği tespit edilmemiş ise buna ilişkin talepler, EHGM YSEDB'ye intikal ettirilecek, YSEDB'ce ilgili sosyal güvenlik il müdürlüğüne/merkezine gönderilecektir.

Moldova'dan gelen aylık taleplerinin sigortalının son çalışmasının geçtiği ya da Kurumdan aylık alıyor olması halinde aylık dosyasının bulunduğu SGİM/SGM'den farklı bir SGİM/SGM'ye gönderilmesi durumunda, talep geciktirilmeksizin sigortalının son çalışmasının geçtiği ya da Kurumdan aylık alıyor olması halinde aylık dosyasının bulunduğu SGİM/SGM'ye iletilecektir.

Talebi alan SGİM/SGM, Kurum mevzuatı ve Anlaşma hükümleri kapsamında hizmetleri birleştirecek ve kararı sigortalıya doğrudan, Moldova yetkili kurumuna ise TR/MD 210 formüleri ile bildirecektir.

Malullük aylığı taleplerinde Moldova yetkili kurumu tarafından MD/TR 213 formüleri de gönderilecektir. Moldova'dan gelen malullük aylığı talepleri de Kurum mevzuatı çerçevesinde değerlendirilerek, aylık talebi sonuçlandırılacaktır.

Sigortalının aylık talebinin, Kanunun 4/1-(c) bendi kapsamında değerlendirilmesi gerekiyorsa yukarıda sayılan işlemler EHGM KGEDB tarafından yürütülecektir.

2. Aylıkların Hesaplanması

2.1. Anlaşma Kapsamında Müstakil Aylık Bağlanması

Anlaşmanın 12 nci maddesinin birinci fıkrası ve 14 üncü maddesinin birinci fıkrasına göre, başvuru sahibinin aylığa hak kazanmasında sadece Türkiye'deki sigortalılık sürelerinin yeterli olması durumunda, Kanunun ilgili hükümlerine göre aylık bağlama işlemleri gerçekleştirilecek, Moldova'da geçen süreler aylığın hesabında dikkate alınmayacaktır. Ancak bu aylık, Anlaşmaya göre bağlanmış müstakil aylık olarak değerlendirilecektir.

Örnek 1: Moldova'da 1/1/1993-31/12/1993 tarihleri arasında 360 gün, Türkiye'de Kanunun 4/1-(a) bendi kapsamında 1/5/1994-31/12/2014 tarihleri arasında fasıllı olarak

Bu belge 5070 sayılı Elektronik İmza Kanununa göre Güvenli Elektronik İmza ile imzalanmıştır.

6400 gün çalışması olan ve 14/8/2020 tarihinde yaşlılık aylığı talebinde bulunan, 2/3/1960 doğumlu erkek sigortalıya sadece Türk mevzuatına tabi geçen hizmetleriyle yaşlılık aylığı bağlanabilmesi için; Türkiye'deki ilk işe giriş tarihine göre (1/5/1994) 25 yıl sigortalılık süresi, 5675 prim ödeme gün sayısı ve 54 yaş şartlarının oluşması gerekmektedir.

Buna göre, yaşlılık aylığı talep tarihinde Türkiye'de 25 yıl sigortalılık süresi, 6400 günü bulunan 54 yaşını dolduran sigortalının Moldova'da geçen sigortalılık süreleri dikkate alınmaksızın, ülkemizde geçen çalışmalarına göre müstakil yaşlılık aylığı bağlanacaktır.

Örnek 2: Moldova'da 1/2/1993-31/12/1994 tarihleri arasında 690 gün; Türkiye'de 23/1/1995-22/5/2020 tarihleri arasında Kanununun 4/1-(b) bendi kapsamında 9120 gün hizmeti bulunan 1/1/1962 doğumlu erkek sigortalı 14/10/2020 tarihinde yaşlılık aylığı talebinde bulunmuştur.

Kanununun 4/1-(b) bendi kapsamında geçen hizmetleri dikkate alındığında talep tarihi itibarıyla 55 yaş ve 25 tam yıl prim ödeme koşullarını yerine getiren sigortalıya Moldova'da geçen sigortalılık süreleri dikkate alınmaksızın müstakil yaşlılık aylığı bağlanacaktır.

2.2. Anlaşma Kapsamında Kısmi Aylık Bağlanması

Anlaşmanın 12 nci maddesinin birinci fıkrası uyarınca, Türkiye'deki sigortalılık sürelerinin aylığa hak kazanmaya yetmemesi durumunda, ülkemizdeki sigortalılık süreleri aynı zamana rastlamamak kaydıyla Moldova'daki sigortalılık süreleri ile birleştirilerek aylığa hak kazanma durumu değerlendirilecektir. Aylık bağlama işlemi yapılırken sadece Türkiye'de geçen çalışmalara ait prime esas kazançlar (PEK) dikkate alınacaktır.

Kısmi aylık, $(\text{Toplam prim ödeme gün sayısı üzerinden hesaplanan teorik aylık miktarı} \times \text{Türk mevzuatına göre geçen prim ödeme gün sayısı}) / (\text{Toplam prim ödeme gün sayısı})$ formülüne göre hesaplanacaktır.

Örnek 1: Moldova'da 1/1/1993-31/3/1998 tarihleri arasında 1890 gün, Türkiye'de Kanununun 4/1-(a) bendi kapsamında 1/6/2002-31/3/2018 tarihleri arasında fasıllı olarak 4000 gün çalışması olan ve 2/10/2020 tarihinde yaşlılık aylığı talebinde bulunan 5/6/1964 doğumlu erkek sigortalıya sadece Türk mevzuatına tabi geçen hizmetleriyle yaşlılık aylığı bağlanabilmesi için; Türkiye'deki ilk işe giriş tarihine göre (1/6/2002) 25 yıllık sigortalılık süresi, 4500 prim ödeme gün sayısı ve 60 yaş veya 7000 prim ödeme gün sayısı ve 60 yaş şartlarının oluşması gerekmektedir.

2/10/2020 tarihli talebe göre, Türkiye'deki çalışmalar ile aylık bağlanması için gerekli olan yaş, prim ödeme gün sayısı ve sigortalılık süresi şartları oluşmadığından ilgiliye müstakil yaşlılık aylığı bağlanmasına imkan bulunmamaktadır.

Moldova'da çalışmaya başlanan 1/1/1993 tarihinin ilk işe giriş tarihi olarak kabul edilerek kısmi yaşlılık aylığı bağlanabilmesi için 25 yıllık sigortalılık süresi, 5675 prim ödeme gün sayısı ve 54 yaş şartlarının oluşması gerekmektedir. Yaşlılık aylığı talep tarihi itibarıyla aylık bağlama şartları oluştuğundan ilgiliye Moldova süreleri de dikkate alınarak kısmi yaşlılık aylığı bağlanacaktır.

Aylık bağlanırken sadece Türkiye'de geçen çalışmalara ait prime esas kazanç dikkate alınmak suretiyle Türkiye'de ve Moldova'da geçen toplam 5890 gün üzerinden teorik aylık hesaplanacak ve bulunan tutarın Türkiye'de geçen 4000 gün çalışmaya istinaden 0,6791 ($4000/5890 = 0,6791$) oranı karşılığında kısmi aylık ödenecektir.

Bu belge 5070 sayılı Elektronik İmza Kanununa göre Güvenli Elektronik İmza ile imzalanmıştır.

Örnek 2: Moldova'da 20/11/1995-25/10/2007 tarihleri arasında 4296 gün; Türkiye'de 17/1/1983-31/12/1994 tarihleri arasında Kanunun 4/1-(b) bendi kapsamında 4304 gün hizmeti bulunan 1/1/1960 doğumlu erkek sigortalı 1/10/2020 tarihinde aylık talebinde bulunmuştur.

Sigortalının talepte bulunduğu tarihte 60 yaşındadır. 15 tam yıl üzerinden yaşlılık aylığı bağlanmasına hak kazanan sigortalıya mevzuatımıza göre müstakil yaşlılık aylığı bağlanamayacağından, 1/10/2020 tarihi itibarıyla ($4304/8600 = 0,5005$ sabit sayı oranıyla) kısmi yaşlılık aylığı bağlanacaktır.

3. Ortak Hükümler

3.1. 12 Aydan Az Sigortalılık Süreleri

Anlaşmanın 13 üncü maddesi gereği bir akit tarafın mevzuatına göre geçen sigortalılık sürelerinin 12 aydan az olması durumunda, bu süreler bir yardım hakkının sadece bu sigortalılık sürelerine istinaden kazanılmış olması hali hariç olmak üzere, ilgili akit tarafça aylık hesabında dikkate alınmamaktadır. Ancak, bu durum akit taraf mevzuatına göre bir yardım hakkının sadece söz konusu sigortalılık sürelerine istinaden kazanılmış olması halinde geçerli değildir.

Bu durumda, söz konusu 12 aydan az sigortalılık süreleri, diğer akit taraf sosyal sigorta mercii tarafından, bir yardım hakkının kazanılması, idamesi veya ihya edilmesi ve miktarı bakımından sanki bu süreler kendi mevzuatına göre geçmiş gibi dikkate alınarak müstakil aylık hesabında gün olarak dahil edilecektir.

Örnek: Moldova'da 1/3/1992-30/11/1992 tarihleri arasında 270 gün, Türkiye'de 4/1-(a) kapsamında 01/12/1992-31/12/2014 tarihleri arasında fasıllı olarak 5380 gün çalışması olan ve 1/8/2020 tarihinde yaşlılık aylığı talebinde bulunan 2/5/1966 doğumlu erkek sigortalıya sadece Türk mevzuatına tabi geçen hizmetleriyle yaşlılık aylığı bağlanabilmesi için; Türkiye'deki ilk işe giriş tarihine göre (1/12/1992) 25 yıllık sigortalılık süresi, 5675 prim ödeme gün sayısı ve 54 yaş şartlarının oluşması gerekmektedir.

Türkiye'deki çalışmalar ile 25 yıl sigortalılık süresi ve 54 yaş şartı yerine getirilmiş olmakla birlikte, ilgilinin 5675 prim ödeme gün sayısı olmadığından müstakil yaşlılık aylığı bağlanmasına imkan bulunmamaktadır.

Ancak, Anlaşmanın 13 üncü maddesinin ikinci fıkrası gereği Moldova'da on iki aydan az geçen 270 günlük süre Türkiye'de geçmiş kabul edileceğinden, aylık bağlanması talebinde bulunulan tarih itibarıyla 5650 günü ($5380+270$) olan ve aylık bağlanması için aranan 5600 gün prim ödeme şartını yerine getiren sigortalıya tahsis talebini takip eden aybaşından itibaren Anlaşma kapsamında müstakil yaşlılık aylığı bağlanacaktır.

3.2. Kanunun Ek 19 uncu Maddesinin Sözleşme Aylıkları İçin Uygulanmaması

18 Ocak 2019 tarihli Resmi Gazete'de yayımlanan 7161 sayılı "Vergi Kanunları ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun" ile 5510 sayılı Kanuna eklenen Ek Madde 19 ile aylıkların 1.500 Türk Lirasından az olamayacağı hükme bağlanmıştır.

Bu belge 5070 sayılı Elektronik İmza Kanununa göre Güvenli Elektronik İmza ile imzalanmıştır.

Ancak aynı maddenin üçüncü fıkrasında yer alan "Uluslararası sosyal güvenlik sözleşmeleri gereğince bağlanan kısmi aylıklar için bu madde hükümleri uygulanmaz." hükmü gereği bağlanan kısmı (sözleşme) aylıklar için bu hüküm uygulanmamaktadır.

Bu kapsamda, bu Genelgenin 2 nci bölümündeki kısmi aylık hesaplamasına ilişkin "2.2. Anlaşma Kapsamında Kısmi Aylık Bağlanması" başlığı altındaki formülde yer alan teorik aylık hesaplanırken de Kanununun Ek 19 uncu maddesinde yer alan 1.500 Türk Lirasına yükseltme işlemi yapılmadan sabit sayı bulunarak aylık bağlama işlemi sonuçlandırılacaktır.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM CENAZE ÖDENEĞİ

1. Cenaze Ödeneği Talebi ve Sigortalılık Sürelerinin Birleştirilmesi

Anlaşmanın 15 inci maddesi gereğince, akit taraflardan birinin ya da ikisinin mevzuatına göre ölüm yardımlarından yararlanılabilmesi ile ilgili işlemler aşağıda yer almaktadır.

1.1. Kurum Mevzuatına Tabi Sigortalıların Cenaze Ödeneği Talebi ve Sigortalılık Sürelerinin Birleştirilmesi

1.1.1. Cenaze Ödeneği

İlgili hükümler	Anlaşmanın 15 inci maddesi, İdari Anlaşmanın 10 uncu maddesi
MD/TR 001	Bildirim Formüleri
MD/TR 124	Cenaze Ödeneği Talebi Formüleri

Kurum sigortalısı ya da gelir/aylık sahiplerinin, Moldova'da vefat etmesi durumunda, ölen kişinin hak sahipleri Kurum mevzuatında öngörülen cenaze ödeneğine hak kazanmaktadır.

Bu durumdaki hak sahipleri, doğrudan Kuruma başvurabilecekleri gibi söz konusu başvuruyu Moldova sigorta kurumu aracılığı ile de yapabileceklerdir.

Moldova sigorta kurumuna hak sahipleri tarafından bu yönde bir talep gelmesi durumunda, Moldova sigorta kurumunca MD/TR 001 Bildirim Formüleri ekinde MD/TR 124 Cenaze Ödeneği Talebi Formüleri ve giderlere ilişkin kanıtlayıcı belgeler Kuruma gönderilecektir.

SGİM/SGM'lere intikal eden formüler ve eki belgeler incelenerek uygun görülmesi halinde cenaze ödeneği, Kurum mevzuatında öngörülen usullere göre ödenecektir.

1.1.2. Sigortalılık Sürelerinin Birleştirilmesi

İlgili hükümler	Anlaşmanın 15 inci maddesi, İdari Anlaşmanın 10 uncu maddesi
TR/MD 001	Bildirim Formüleri
MD/TR 205	Sigortalılık Sürelerine İlişkin Belge

Bu belge 5070 sayılı Elektronik İmza Kanununa göre Güvenli Elektronik İmza ile imzalanmıştır.

Anlaşmanın 15 inci maddesinin birinci fıkrası uyarınca, Türk ya da Moldova mevzuatına göre cenaze ödeneğinden yararlanmak için belirli sigortalılık sürelerinin tamamlanmış olması gerekiyor ise yardımları ödemekle yetkili kurum, diğer akit tarafta geçen süreleri aynı zamana rastlamamak koşulu ile birleştirebilmektedir.

Ölen kişinin Türkiye'deki sigortalılık sürelerinin yetmemesi durumunda, SGİM/SGM'lerce ilgilinin Moldova'daki sigortalılık sürelerini gösteren MD/TR 205 formüleri TR/MD 001 Bildirim formüleri ile Moldova sigorta kurumundan istenilecektir.

Moldova sigorta kurumundan gelecek cevaba istinaden talep sahibi hakkında işlem yapılacaktır.

1.2. Moldova Mevzuatına Tabi Sigortalıların Cenaze Ödeneği Talebi ve Sigortalılık Sürelerinin Birleştirilmesi

1.2.1. Cenaze Ödeneği

İlgili hükümler	Anlaşmanın 15 inci maddesi, İdari Anlaşmanın 10 uncu maddesi
TR/MD 001	Bildirim Formüleri
TR/MD 124	Cenaze Ödeneği Talebi Formüleri

Moldova mevzuatına tabi sigortalı ya da gelir/aylık sahiplerinin, Türkiye'de vefat etmesi durumunda, ölen kişinin hak sahipleri Moldova mevzuatında öngörülen cenaze ödeneğine hak kazanmaktadır.

Bu durumdaki hak sahipleri, doğrudan Moldova sigorta kurumuna başvurabilecekleri gibi Kurum aracılığı ile de ölüm yardımını ödemediği sorumlu Moldova sigorta kurumuna başvurabilmektedir.

Hak sahiplerince Kuruma bu yönde bir talepte bulunulması halinde SGİM/SGM tarafından TR/MD 001 Bildirim Formüleri ekinde TR/MD 124 Cenaze Ödeneği Talebi Formüleri ve giderlere ilişkin kanıtlayıcı belgeler Moldova yetkili kurumuna gönderilecektir.

Bu belgelere istinaden, ölüm yardımları Moldova sigorta kurumu tarafından talep sahiplerine doğrudan ödenmekte olup, Kurumca bu ödemelere aracılık edilmeyecektir.

Hem Moldova hem de Kurum mevzuatına göre ölüm yardımından yararlanma imkanı bulunan kişiler için cenaze ödeneği ölen kişinin ikamet ettiği akit tarafın sigorta kurumu tarafından karşılanacaktır.

1.2.2. Sigortalılık Sürelerinin Birleştirilmesi

İlgili hükümler	Anlaşmanın 15 inci maddesi, İdari Anlaşmanın 10 uncu maddesi
MD/TR 001	Bildirim Formüleri
TR/MD 205	Sigortalılık Sürelerine İlişkin Belge

Kurum ya da Moldova mevzuatına göre ölüm yardımlarından yararlanmak için belirli sigortalılık sürelerinin tamamlanmış olması gerekiyor ise yardımları ödemekle yetkili kurum, diğer akit tarafta geçen süreleri aynı zamana rastlamamak koşulu ile birleştirebilir.

Bu durumda ölen kişinin Moldova'daki sigortalılık sürelerinin yetmemesi durumunda, Moldova sigorta kurumunca Türkiye'deki sigortalılık sürelerinin talep edilmesi halinde iki

Bu belge 5070 sayılı Elektronik İmza Kanununa göre Güvenli Elektronik İmza ile imzalanmıştır.

nüsha düzenlenen Türkiye'deki sigortalılık sürelerini gösterir TR/MD 205 formülerinin bir nüshası Moldova yetkili kurumuna gönderilecektir.

1.3. Ölümün Üçüncü Ülkede Gerçekleşmesi

Her iki akit taraf mevzuatına göre cenaze yardımına müstahak kişinin üçüncü bir ülkede ölümü halinde cenaze yardımı, sigortalının ölmeden önce son tabi olduğu akit taraf mevzuatına göre ödenir.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM İŞ KAZASI VE MESLEK HASTALIĞI YARDIMLARI

İş kazası ve meslek hastalığına maruz kalanlar için sağlanan yardımlar ve meslek hastalığının ağırlaşması durumunda yardımların tahsisi durumunda yapılacak işlemler aşağıda yer almaktadır.

1. İş Kazası ve Meslek Hastalığı Yardımları

İş kazaları ve meslek hastalıklarına ilişkin yardım hakkı, iş kazası vakasının gerçekleştiği ya da bir meslek hastalığı ile sonuçlanan işin ifa edildiği tarihte geçerli olan akit taraf mevzuatına göre tespit edilecektir.

Akit taraflardan birinin mevzuatına göre meslek hastalığı yardımlarına hak kazanılması, hastalığın ilk kez bu ülkenin kendi topraklarında teşhis edilmesi koşuluna bağlı ise; bu koşul, hastalığın ilk kez diğer akit taraf topraklarında teşhis edilmesi halinde de yerine getirilmiş sayılacaktır.

Akit taraflardan birinin mevzuatına göre meslek hastalığı yardımlarına hak kazanılması, hastalığın zımnen veya açık bir şekilde, hastalığın riskin muhtemel nedeni olan çalışma faaliyetinin sona ermesinden belli bir süre teşhis edilmesi koşuluna bağlı ise; yetkili kurum gerekli hallerde diğer akit taraf mevzuatı kapsamında ifa edilen benzer riskler barındıran diğer faaliyetleri de dikkate alacaktır.

Bir akit taraf mevzuatına göre meslek hastalığı yardımlarına hak kazanılması, zımnen veya açık bir şekilde, mesleğin bu tür bir hastalığa yol açabileceği süre kadar yapılması koşuluna bağlı ise; aynı türdeki işin diğer akit tarafta ifa edildiği süreleri de dikkate alınacaktır.

2. Meslek Hastalığının Ağırlaşması Durumunda Yardımların Tahsisi

Meslek hastalığı sonucu bir akit taraf yetkili kurumundan yardım almış veya almakta olan kişinin hastalığının ağırlaşması durumunda, diğer akit mevzuatına göre söz konusu hastalığa neden olan veya hastalığı ağırlaştırıcı bir işte çalışmamış olması durumunda, ilk akit taraf yetkili kurumu, hastalığın ağırlaşmasını da göz önüne alarak uyguladığı mevzuata göre yardım masraflarını üstlenecektir.

Bu kimsenin diğer akit taraf mevzuatına göre söz konusu hastalığa neden olan veya hastalığı ağırlaştırıcı bir işte çalışmış olması durumunda ilk akit taraf yetkili kurumu, hastalığın ağırlaşmasına bakmaksızın uyguladığı mevzuata göre yardım masraflarını üstlenir. Diğer akit taraf ise kendi ise kendi mevzuatına göre ilgiliye hastalığın ağırlaşmasından

Bu belge 5070 sayılı Elektronik İmza Kanununa göre Güvenli Elektronik İmza ile imzalanmıştır.

sonraki duruma göre hesaplanacak yardım tutarı ile hastalığın ağırlaşmasından önce ödenmesi gereken yardım tutarı arasındaki farka eşit tutarda ek ödeme yapacaktır.

BEŞİNCİ BÖLÜM

TIBBİ KONTROL MASRAFLARININ İADESİ

Bir akit taraf mevzuatına göre sigortalı olan kişinin, diğer akit tarafta ikamet etmesi ya da bulunması sırasında maluliyet durumunun tespit edilebilmesi için gerekli olan tıbbi kontroller, kişinin sigortalı olduğu akit tarafın talebi üzerine ilgilinin ikamet ya da bulunma yeri kurumu tarafından yapılmaktadır. Bu kontrollere ilişkin masrafların hesaplaşmasında yapılacak işlemler aşağıda yer almaktadır.

1. Kurum Sigortalılarının Tıbbi Kontrolüne İlişkin Masraf Bildirimi

Moldova'da ikamet eden ya da bulunan Kurum sigortalılarının maluliyet veya iş göremezlik durumlarının tespit edilebilmesi için öngörülen tıbbi kontroller, Kurumun talebi üzerine Moldova yetkili kurumu tarafından yapılacaktır.

Yapılan tıbbi kontroller neticesinde ortaya çıkan masrafların Kuruma bildirim bu konuda bir formüler ihdas edilmediğinden üst yazı ile yapılacaktır.

Şayet tıbbi kontroller her iki akit tarafın mevzuatlarının uygulanması için yapılıyorsa, masraflar Moldova yetkili kurumunca karşılanacaktır.

2. Moldova Sigortalılarının Tıbbi Kontrolüne İlişkin Masraf Bildirimi

Ülkemizde ikamet eden ya da bulunan Moldova sigortalılarının maluliyet veya iş göremezlik durumlarının tespit edilebilmesi için öngörülen tıbbi kontroller, Moldova yetkili kurumunun talebi üzerine Kurumca yapılacaktır.

Yapılan tıbbi kontroller neticesinde ortaya çıkan masrafların Moldova yetkili kurumuna bildirim üst yazı ile yapılacaktır.

Şayet tıbbi kontroller her iki akit tarafın mevzuatlarının uygulanması için yapılıyorsa, masraflar Kurumca karşılanacaktır.

ÜÇÜNCÜ KISIM

ANLAŞMA UYGULAMALARINA İLİŞKİN ORTAK VE DİĞER HUSUSLAR

1. Başvuruların Alınması

Anlaşmanın 22 nci maddesi gereği, akit taraflardan birinin yetkili kurumuna gönderilmesi gereken dilekçenin, diğer akit taraf yetkili kurumuna verilmiş olması durumunda dilekçe, ilgili akit taraf kurumuna verilmiş sayılmaktadır. Bu şekilde Moldova yetkili kurumuna gönderilmesi gereken ancak Kuruma intikal eden dilekçeler geciktirilmeksizin Moldova yetkili kurumuna gönderilecektir.

Yardımlara ilişkin olarak Anlaşmanın yürürlük tarihinden itibaren iki yıl içinde talepte bulunulması halinde, Anlaşmaya göre doğan haklar Anlaşmanın yürürlük tarihinden

Bu belge 5070 sayılı Elektronik İmza Kanununa göre Güvenli Elektronik İmza ile imzalanmıştır.

itibaren kazanılır. İki yılın tamamlanmasından sonra yapılan taleplerde ise talep tarihi esas alınacaktır.

Anlaşmanın yürürlüğe girmesinden önce elde edilmiş olan aylık hakkı, talep halinde Anlaşma hükümlerine göre yeniden değerlendirilebilecektir. Yeniden inceleme sonucu kazanılan haklar, bu maddenin ikinci fıkrasında belirlenen tarihlere göre ödenecektir. Yeniden inceleme sonucunda aylık tutarındaki düşüş olması halinde incelemeden önce belirlenen aylık ödenmeye devam edecektir.

2. Aylık Taleplerine İlişkin İşlemler

Talep tarihinden önce Moldova’da çalışması bulunan Kanunun 4/1-(a) ve 4/1-(b) ve 4/1-(c) bendi kapsamındaki sigortalıların veya ölümü halinde hak sahiplerinin Türkiye'deki prim ödeme gün sayısının müstakil aylık bağlanmasına yeterli olması durumunda bağlanacak aylık Anlaşma kapsamında değerlendirilecektir.

Kanunun 4/1-(c) bendi kapsamındaki sigortalıların Anlaşma kapsamındaki aylık bağlama işlemleri EHGM KGEDB tarafından yürütülecektir.

Anlaşma kapsamında aylık talep başvurularına ve aylık bağlama işlemlerine ilişkin bu Genelgede yer almayan hususlarda Sosyal Sigorta İşlemleri Yönetmeliği hükümleri ile 6/11/2018 tarihli ve 2018/38 sayılı Genelge hükümleri uygulanacaktır.

3. İrtibat Kurumları ile Yapılacak Yazışmalar

Moldova'daki ilgili yerel sigorta kurumlarının adresleri, Kurum intranet sayfasında “Kurumsal/ Dokümanlar/ Yurtdışı/ Yabancı Ülke Sigorta Kurumlarının Adresleri” bölümünde yayınlanmıştır.

Aylık veya gelirlere ilişkin olarak Kurum ile Moldova irtibat kurumları arasındaki belge alışverişi işlemleri yetkine devrine ilişkin mevzuat düzenlemesi yapıncaya kadar EHGM tarafından yürütülecektir.

Yazışmalarda akit taraflardan birinin resmi dili kullanılacaktır.

4. Kişisel Verilerin Korunması

Anlaşmanın 20 nci maddesine göre, bir akit taraftan gönderilen kişisel veriler yalnızca Anlaşmanın uygulanması amacıyla kullanılacaktır. Gönderilen kişisel veriler Anlaşma hükümleri uyarınca belirli bir amaç veya görev için doğru ve yeterli nitelikte olmalıdır. Gerekli durumlarda, yanlış veya eksik veriler ile ilgili olarak düzeltme, ekleme ve imha yapılacak ve veri işleme süreci durdurulacaktır.

Gönderme amacı yerine getirilen veriler imha edilecektir. Verileri gönderen akit taraf verilerin imha edildiğini ve nedenini diğer akit tarafa bildirecektir.

İlgili kişi, kendi kişisel verilerinin hangi amaçla ve nerede işleneceği hakkında bilgi talep etme hakkına sahiptir. Kişinin bu hakkı, bilginin talep edildiği akit tarafın kişisel verilerin korunması hakkındaki mevzuata tabi olacaktır. Kişinin verilerine ilişkin bilgi talebi Anlaşmanın uygulanmasında devlet güvenliği, kamu düzeni, cezai yaptırım gerektiren suçların önlenmesi ve diğer kişilerin hak ve temel özgürlüklerinin korunması gerekçeleriyle reddedilebilir.

Bu belge 5070 sayılı Elektronik İmza Kanununa göre Güvenli Elektronik İmza ile imzalanmıştır.

5. İstatistiki Verilerin Deęiřimi

Akit taraflar Anlaşma kapsamında dzenlenen, uygulanan mevzuata ilişkin belge sayısı ve Anlaşma kapsamında yapılan odemelerle ilgili istatistiki bilgileri her yıl birbirlerine iletacaktır. Bu veriler yardım turlerine göre yararlanıcı sayısı ve odenen toplam yardım tutarına ilişkin bilgileri içerecektir.

Bilgi edinilmesini ve gereęini rica ederim.

İsmail YILMAZ
Kurum Bařkanı V.

EKLER :

Ek-1 : Yurt Dışı Geçici Görev Talep Dilekçesi

Ek-1A : Kamu Görevlisi Muvafakat Yazısı

Ek-2 : Sosyal Güvenlik Sözleşmelerine Göre Akit lkelerden Gelir/Aylık Talep Dilekçesi

DAęITIM:

Gereği:

Merkez ve Tařra Teřkilatına

Bilgi:

Aile, alıřma ve Sosyal Hizmetler
Bakanlığına

Bu belge 5070 sayılı Elektronik İmza Kanununa göre Güvenli Elektronik İmza ile imzalanmıştır.